

**SYSTEM KSZTAŁCENIA KADRY SZKOLENIOWEJ
POLSKIEGO ZWIĄZKU ŻEGLARSKIEGO
W ŻEGLARSTWIE POWSZECHNYM**

**§ 1
STOPNIE KADRY SZKOLENIOWEJ
ŻEGLARSTWA POWSZECHNEGO PZZ**

1. Polski Związek Żeglarski ustanawia niżej wymienione stopnie i tytuły kadry szkoleniowej w żeglarstwie powszechnym (zwanej dalej kadrami szkoleniową PZZ):
 - 1) stopień nauczyciela: Nauczyciel Żeglowania PZZ (NŻ PZZ)
 - 2) stopnie instruktora:
 - a) Instruktor Żeglarstwa PZZ (IŻ PZZ),
 - b) Instruktor Żeglarstwa Deskowego PZZ (IŻD PZZ)
 - c) Instruktor Żeglarstwa Lodowego PZZ (IŻL PZZ)
 - 3) tytuł: Instruktor Wykładowca PZZ (IW PZZ).
2. Stopnie kadry szkoleniowej PZZ są nadawane osobom, które ukończyły kurs i zdały egzamin końcowy na dany stopień.
3. Stopnie kadry szkoleniowej wymienione w ust. 1 pkt. 1 i 2 są nadawane z upoważnienia Zarządu PZZ przez komisje egzaminacyjne na podstawie pozytywnego wyniku egzaminu.
4. Stopień Nauczyciela Żeglowania PZZ jest etapem w uzyskiwaniu pełnych uprawnień instruktorskich i został opracowany z myślą o osobach, chcących zacząć swoją karierę szkoleniowca, jako pierwszy praktyczny etap przed przystąpieniem do kursu instruktorskiego, umożliwiając zapoznanie się z pracą instruktora.
5. Stopnie instruktora przygotowują do samodzielnego prowadzenia szkolenia oraz kierowania zespołami kadry szkoleniowej żeglarstwa powszechnego.
6. Instruktor Żeglarstwa PZZ jest instruktorem polskiego związku sportowego, o którym mowa w § 3 ust. 1. pkt 2 Rozporządzenia MSiT oraz MTBiGM z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania upoważnienia do przeprowadzania egzaminu potwierdzającego posiadanie odpowiedniej wiedzy i umiejętności z zakresu żeglarstwa oraz warunków kadrowych i organizacyjnych koniecznych do przeprowadzania tego egzaminu (Dz. U. z 2013 r. poz. 602).
7. Tytuł Instruktora Wykładowcy PZZ nadaje Zarząd PZZ na wniosek Komisji właściwej ds. szkolenia osobom posiadającym stopień Instruktora Żeglarstwa PZZ, które wykazały się znaczącymi osiągnięciami dydaktycznymi, w tym w kształceniu kadry szkoleniowej PZZ w żeglarstwie powszechnym.

**§ 2
ZASADY ORGANIZACJI KSZTAŁCENIA
NA STOPNIE KADRY SZKOLENIOWEJ PZZ**

1. Do organizacji i prowadzenia kształcenia na stopnie kadry szkoleniowej uprawnione są:
 - 1) Komisja PZZ właściwa ds. szkolenia,
 - 2) upoważnione przez PZZ okręgowe związki żeglarskie,
 - 3) upoważnione przez PZZ Akademie Wychowania Fizycznego.
2. Organizacja i prowadzenie kształcenia na stopnie kadry szkoleniowej PZZ odbywa się na zasadach określonych w Systemie kształcenia kadry szkoleniowej PZZ w sporcie powszechnym.
3. Kształcenie na stopnie kadry szkoleniowej PZZ może być realizowane w formie:
 - 1) zgrupowań szkoleniowo-egzaminacyjnych w ośrodkach żeglarskich o czasie trwania odpowiadającym liczbie godzin wymaganej programem szkolenia,
 - 2) kursu weekendowego o czasie trwania odpowiadającym liczbie godzin wymaganej programem szkolenia,
 - 3) innej, pod warunkiem uzyskania akceptacji Komisji właściwej ds. szkolenia.

4. Organizator ma obowiązek zgłoszenia wybranej formy kształcenia do Komisji właściwej ds. szkolenia (w formie papierowej lub elektronicznej), najpóźniej na 21 dni przed planowanym terminem jego rozpoczęcia (liczy się data wpływu zgłoszenia). Komisja PZZ właściwa ds. szkolenia zatwierdza kurs po otrzymaniu kompletu dokumentów: wniosku zgłoszenia kursu, harmonogramu zajęć wraz z nazwiskami prowadzących zajęcia i kopiami dokumentów potwierdzających uprawnienia pedagogiczno-psychologiczne osoby, która będzie prowadziła blok zajęć z psychologii, pedagogiki, dydaktyki i metodyki. O zatwierdzeniu bądź niezatwierdzeniu kursu Komisja PZZ właściwa ds. szkolenia powiadamia wnioskodawcę w terminie do 30 dni od otrzymania kompletu dokumentów, lecz nie później niż przed 14 dni przed jego rozpoczęciem, podając numer ewidencyjny kursu, którym należy oznaczyć właściwe dokumenty. Dopiero po zatwierdzeniu kursu i nadaniu numeru ewidencyjnego kursu organizator ma prawo informować o organizacji kursu i przeprowadzać rekrutację. W przypadku niezatwierdzenia kursu komisja PZZ właściwa ds. szkolenia powiadamia wnioskodawcę na piśmie o przyczynach odmowy. Od decyzji tej przysługuje odwołanie w ciągu 7 dni do Zarządu PZZ, który rozpatruje odwołanie i powiadamia o swojej decyzji wnioskodawcę w ciągu 14 dni od otrzymania odwołania. Rozpoczęcie kursu uwarunkowane jest zatwierdzeniem szkolenia przez komisję PZZ właściwą ds. szkolenia lub w przypadku odwołania – przez Zarząd PZZ. Decyzja Zarządu PZZ jest ostateczna.
5. Zajęcia na wszystkich formach kształcenia prowadzą osoby posiadające stopień Instruktora Żeglarstwa PZZ i mające doświadczenie w szkoleniu (udział w szkoleniach żeglarskich w okresie ostatnich 5 lat, potwierdzony przez OZZ lub komisję PZZ właściwą ds. szkolenia).
6. Zajęcia z psychologii, pedagogiki i ratownictwa medycznego muszą prowadzić osoby z przygotowaniem zawodowym w tych dyscyplinach bez konieczności spełnienia warunków określonych w ust. 5 (na podstawie dokumentów potwierdzających posiadanie odpowiednich uprawnień).
7. Kierownikiem Wyszkożenia Żeglarskiego (KWŻ) w zakresie kształcenia na stopień Nauczyciela Żeglowania PZZ (NŻ PZZ) może być Instruktor Żeglarstwa PZZ, który brał udział przynajmniej w jednej unifikacji kadry szkolącej instruktorów organizowanej przez komisję PZZ właściwą ds. szkolenia w okresie ostatnich 5 lat, a w zakresie kształcenia na stopień Instruktora Żeglarstwa PZZ (IŻ) - Instruktor Wykładowca PZZ (IW).
8. Ze względu na różne wymagania programowe i inne cele kształcenia nie wolno łączyć kursów na stopnie Nauczyciela Żeglowania PZZ i Instruktora Żeglarstwa PZZ.
9. Organizator kształcenia na stopnie kadry szkoleniowej PZZ jest zobowiązany do zapewnienia odpowiednich warunków do realizacji treści programowych określonych w niniejszym Systemie kształcenia kadry szkoleniowej PZZ: sali wykładowej, środków dydaktycznych, przystani, sprzętu żeglarskiego itp.
10. Organizator ma obowiązek ubezpieczenia uczestników wszystkich form kształcenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW). Kadra kursu musi dodatkowo posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej (OC).
11. Dokumentację szkoleniową przechowuje organizator kursu.
12. Programy szkolenia na stopnie Nauczyciela Żeglowania PZZ, Instruktora Żeglarstwa PZZ, Instruktora Żeglarstwa Deskowego PZZ, Instruktora Żeglarstwa Lodowego PZZ określają załączniki nr 1-4 do niniejszego Systemu. Wzory stosowanych druków nr 1-16 określa załącznik nr 5 do niniejszego Systemu.

§ 3

WARUNKI DOPUSZCZENIA DO KSZTAŁCENIA NA STOPNIE KADRY SZKOLENIOWEJ PZZ

1. Do kształcenia na stopień **Nauczyciela Żeglowania PZZ** może być dopuszczona która:
 - 1) ukończyła 18 lat,
 - 2) posiada co najmniej średnie wykształcenie,
 - 3) posiada stopień żeglarza jachtowego lub wyższy stopień żeglarski,
 - 4) zdała z wynikiem pozytywnym sprawdzian dopuszczający z wiedzy teoretycznej i umiejętności manewrowania jachtem pod żaglami i na silniku w zakresie odpowiadającym egzaminowi na patent żeglarza jachtowego,

- 5) posiada umiejętność pływania potwierdzoną odpowiednim dokumentem albo oświadczeniem własnym.
2. Do kształcenia na stopień **Instruktora Żeglarstwa PZZ** może być dopuszczona osoba, która:
 - 1) ukończyła 24 lata,
 - 2) posiada stopień Młodsze Instruktor Żeglarstwa PZZ lub od co najmniej roku posiada stopień Nauczyciela Żeglowania PZZ,
 - 3) posiada stopień co najmniej jachtowego sternika morskiego,
 - 4) posiada stopień co najmniej sternika motorowodnego,
 - 5) posiada udokumentowany staż instruktorski, w postaci co najmniej trzech pozytywnych opinii z pracy w charakterze kadry w szkoleniu na stopnie żeglarskie (w tym co najmniej jeden na kursie trwającym minimum 6 kolejnych dni), wystawione przez KWŻ, w łącznym wymiarze minimum 30 dni szkoleniowych; do stażu zalicza się opinie z kursów zgłoszonych do OZZ (zgodnie z obowiązującymi w danych latach przepisami).
3. Do szkolenia na stopień **Instruktora Żeglarstwa Deskowego PZZ** może być dopuszczona osoba, która:
 - 1) ukończyła 18 lat,
 - 2) posiada co najmniej średnie wykształcenie,
 - 3) zdała sprawdzian kwalifikacyjny z umiejętności prowadzenia deski z żaglem,
 - 4) posiada udokumentowany staż odbyty w pełnym cyklu szkoleniowym prowadzonym przez Instruktor Żeglarstwa Deskowego PZZ - minimum 7 dni,
 - 5) posiada umiejętność pływania potwierdzoną odpowiednim dokumentem albo oświadczeniem własnym.
4. Do szkolenia na stopień **Instruktora Żeglarstwa Lodowego PZZ** może być dopuszczona osoba, która:
 - 1) ukończyła 18 lat,
 - 2) posiada co najmniej średnie wykształcenie,
 - 3) posiada stopień sternika lodowego,
 - 4) zdała sprawdzian kwalifikacyjny z umiejętności prowadzenia ślizgu lodowego z żaglem,
 - 5) posiada udokumentowany staż odbyty w pełnym cyklu szkoleniowym prowadzonym przez Instruktor Żeglarstwa Lodowego PZZ - minimum 7 dni.

§ 4

UPRAWNIENIA OSÓB POSIADAJĄCYCH STOPNIE KADRY SZKOLENIOWEJ PZZ

1. **Nauczyciel Żeglowania PZZ** jest uprawniony do:
 - 1) praktycznego i teoretycznego nauczania żeglarstwa w ramach zorganizowanego szkolenia na stopnie żeglarskie do posiadanego stopnia włącznie, pod nadzorem KWŻ,
 - 2) samodzielnego praktycznego i teoretycznego nauczania żeglarstwa w szkoleniach indywidualnych realizowanych w formie niezorganizowanej,
 - 3) prowadzenia teoretycznych i praktycznych zajęć ogólnożeglarskich.
2. **Instruktor Żeglarstwa PZZ** jest uprawniony do:
 - 1) organizowania i prowadzenia szkolenia praktycznego i teoretycznego na stopnie żeglarskie do posiadanego stopnia włącznie,
 - 2) pełnienia funkcji KWŻ lub instruktora na kursach na stopnie żeglarskie do posiadanego stopnia włącznie,
 - 3) potwierdzania odbycia szkolenia na stopień żeglarski oraz wystawiania opinii osobom prowadzącym szkolenie żeglarskie,
 - 4) pełnienia funkcji KWŻ lub instruktora w formach kształcenia określonych niniejszym Systemem, na stopień NŻ PZZ i funkcji instruktora w formach kształcenia określonych niniejszym Systemem na stopień IŻ PZZ,
 - 5) pełnienia funkcji Członka lub Sekretarza KE na stopnie NŻ PZZ i IŻ PZZ.
3. **Instruktor Żeglarstwa Deskowego PZZ** jest uprawniony do:
 - 1) organizowania, prowadzenia i kierowania szkoleniem i nauczaniem w zakresie żeglarstwa deskowego,
 - 2) pełnienia funkcji Przewodniczącego, Członka lub Sekretarza KE na stopień Instruktora Żeglarstwa Deskowego PZZ.

4. **Instruktor Żeglarstwa Lodowego PZZ** jest uprawniony do:
- 1) organizowania, prowadzenie i kierowania szkoleniem i nauczaniem w zakresie żeglarstwa lodowego,
 - 2) pełnienia funkcji Przewodniczącego, Członka lub Sekretarza KE na stopień sternika lodowego i Instruktora Żeglarstwa Lodowego PZZ.

§ 5

ZASADY NADAWANIA TYTUŁU INSTRUKTORA WYKŁADOWCY PZZ

1. Ubiegać się o nadanie tytułu **Instruktora Wykładowcy PZZ** może osoba, która spełnia następujące warunki:
 - 1) posiada stopień Instruktora Żeglarstwa PZZ,
 - 2) posiada wykształcenie wyższe,
 - 3) posiada staż co najmniej pięciokrotnego uczestnictwa jako kadra w kursach instruktorskich prowadzonych przez różnych KWŻ oraz co najmniej trzykrotnego udziału w egzaminach na stopnie kadry szkoleniowej PZZ,
 - 4) posiada staż co najmniej trzykrotnego pełnienia funkcji KWŻ w szkoleniu żeglarskim, w tym co najmniej jeden raz na kursie na Nauczyciela Żeglowania PZZ lub Młodszeo Instruktora Żeglarstwa PZZ,
 - 5) posiada opinię z działalności szkoleniowej z okręgowego związku żeglarskiego lub komisji właściwej ds. szkolenia.
2. Tytuł **Instruktora Wykładowcy (IW)** jest dożywotni, jednak uprawnienia z niego wynikające są ważne przez 5 lat i mogą być przedłużone na kolejne 5 lat pod warunkiem:
 - 1) prowadzenia przez IW czynnej działalności instruktorskiej w okresie ostatnich pięciu lat, w tym koniecznie podczas szkolenia i egzaminowania na stopnie kadry szkoleniowej PZZ (minimum: udział w 4 kursach lub egzaminach kadry szkoleniowej),
 - 2) uczestnictwa w przynajmniej jednym spotkaniu unifikacyjnym kadry szkoleniowej PZZ organizowanym przez komisję PZZ właściwą ds. szkolenia.Komisja PZZ właściwa ds. szkolenia, po analizie złożonej przez IW dokumentacji potwierdzającej działalność instruktorską z ostatnich 5 lat oraz opinii OZZ lub komisji PZZ właściwej ds. szkolenia, wnioskuje do Zarządu PZZ o przedłużenie ważności tytułu lub oddała wniosek IW. Od negatywnej decyzji komisji właściwej ds. szkolenia przysługuje odwołanie do Zarządu PZZ w terminie 14 dni od otrzymania decyzji.
3. Instruktor Wykładowca PZZ posiada uprawnienia Instruktora Żeglarstwa PZZ oraz dodatkowo może pełnić funkcję:
 - 1) KWŻ kursu na stopień IŻ PZZ,
 - 2) przewodniczącego KE na stopnie NŻ oraz IŻ PZZ.

§ 6

OBOWIĄZKI I OBPOWIEDZIALNOŚĆ DYSCYPLINARNA KADRY SZKOLENIOWEJ PZZ

1. Obowiązkiem osoby posiadającej stopień kadry szkoleniowej PZZ jest:
 - 1) prowadzenie szkolenia zgodne z systemami szkolenia PZZ i wymogami bezpieczeństwa,
 - 2) postępowanie zgodne z wymaganiami etyki i etykiety żeglarskiej oraz promowanie takiej postawy wśród osób szkolonych,
 - 3) wykonywanie swoich zadań, zgodne z aktualnymi przepisami państwowymi i związkowymi,
 - 4) stosowanie zasad dobrej praktyki żeglarskiej,
 - 5) przestrzeganie Przymierzenia Nauczyciela i Instruktora PZZ oraz dbałość o dobre imię kadry szkoleniowej PZZ.
2. Za postępowanie uchybiające obowiązkom kadry szkoleniowej PZZ lub godności Nauczyciela i Instruktora PZZ, w zależności od wagi uchybień osoba podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej w następujących formach:
 - 1) upomnienie przewodniczącego Komisji właściwej ds. szkolenia po uprzednim wysłuchaniu Nauczyciela lub Instruktora PZZ, z prawem odwołania do Zarządu PZZ,

- 2) nagana i/lub czasowe zawieszenie części lub całości uprawnień przez Zarząd PZZ na wniosek Komisji właściwej ds. szkolenia na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy lub do czasu zakończenia postępowania przez sąd powszechny lub związkowy, lub do czasu usunięcia uchybień przez zainteresowanego.
- 3) pozbawienie prawa do stopnia lub tytułu przez Sąd Związkowy PZZ.

§ 7

ORGANIZACJA EGZAMINÓW NA STOPNIE KADRY SZKOLENIOWEJ PZZ

1. Komisja Egzaminacyjna (zwana dalej KE) na stopień Nauczyciela Żeglowania PZZ, Instruktora Żeglarstwa PZZ, Instruktora Żeglarstwa Deskowego PZZ oraz Instruktora Żeglarstwa Lodowego PZZ powoływana jest na wniosek organizatora kursu przez komisję PZZ właściwą ds. szkolenia.
2. Do egzaminu na dany stopień kadry szkoleniowej (dalej zwanym egzaminem) mogą przystąpić:
 - 1) uczestnicy kursu szkoleniowego, którzy uzyskali zaliczenia częściowe z programu szkolenia na dany stopień,
 - 2) w trybie poprawkowym - osoby, które nie zdały końcowego egzaminu posiadające Zaświadczenie o ukończeniu kursu kadry szkoleniowej PZZ, o którym mowa w ust. 20,
 - 3) osoby posiadające aktualną licencję Trenera PZZ i posiadające minimum stopień żeglarza jachtowego mogą być dopuszczone do egzaminu końcowego na stopień Nauczyciela Żeglowania PZZ bez obowiązku odbycia szkolenia.
3. Komisja Egzaminacyjna przeprowadza egzamin po zakończeniu kursu szkoleniowego. Termin egzaminu nie może pokrywać się z terminem sesji zaliczeniowych.
4. Minimalny skład komisji egzaminacyjnej na egzaminie kadry szkoleniowej to:
 - 1) przewodniczący KE,
 - 2) sekretarz KE pełniący zarazem funkcję członka KE.
5. W skład KE na stopnie Nauczyciela Żeglowania PZZ oraz Instruktora Żeglarstwa PZZ wchodzi:
 - 1) przewodniczący KE (będący delegatem Komisji właściwej ds. szkolenia) i posiadający tytuł Instruktora Wykładowcy PZZ,
 - 2) członkowie KE posiadający stopień IŻ PZZ,
 - 3) sekretarz KE posiadający stopień IŻ PZZ.Zaleca się, aby sekretarzem KE był KWŻ kursu.
6. W skład KE na stopień Instruktora Żeglarstwa Deskowego PZZ wchodzi:
 - 1) przewodniczący KE (będący delegatem Komisji właściwej ds. szkolenia) posiadający stopień Instruktora Żeglarstwa Deskowego PZZ,
 - 2) członkowie KE posiadający stopień Instruktora Żeglarstwa Deskowego PZZ,
 - 3) sekretarz KE.
7. W skład KE na stopień Instruktora Żeglarstwa Lodowego PZZ wchodzi:
 - 1) przewodniczący KE (będący delegatem Komisji właściwej ds. szkolenia) posiadający stopień Instruktora Żeglarstwa Lodowego PZZ,
 - 2) członkowie KE posiadający stopień Instruktora Żeglarstwa Lodowego PZZ,
 - 3) sekretarz KE.
8. Warunkiem uzyskania stopnia Nauczyciela Żeglowania PZZ jest uzyskanie zaliczeń częściowych z programu szkolenia oraz zdanie egzaminu końcowego z:
 - 1) metodyki nauczania manewrowania jachtem żaglowym pod żaglami i na silniku (sprawdzian praktyczny),
 - 2) zagadnień teoretycznych objętych szczegółowym programem szkolenia.
9. Warunkiem uzyskania stopnia Instruktora Żeglarstwa PZZ jest uzyskanie zaliczeń częściowych z programu szkolenia oraz zdanie egzaminu końcowego z:
 - 1) organizacji, nadzorowania i ewaluacji procesu szkoleniowego oraz zarządzania grupą - unifikacje, hospitacje, odprawy (sprawdzian praktyczny),
 - 2) zagadnień teoretycznych objętych szczegółowym programem szkolenia.
10. Warunkiem uzyskania stopnia Instruktora Żeglarstwa Deskowego PZZ jest uzyskanie zaliczeń częściowych z programu szkolenia oraz zdanie egzaminu końcowego z:
 - 1) metodyki nauczania manewrowania deską z żaglem (sprawdzian praktyczny),
 - 2) zagadnień teoretycznych objętych szczegółowym programem szkolenia.

11. Warunkiem uzyskania stopnia Instruktora Żeglarstwa Lodowego PZZ jest uzyskanie zaliczeń częściowych z programu szkolenia oraz zdanie egzaminu końcowego z:
 - 1) metodyki nauczania manewrowania ślizgiem lodowym (sprawdzian praktyczny),
 - 2) zagadnień teoretycznych objętych szczegółowym programem szkolenia.
12. Kierownik Wyszkozenia Żeglarskiego (KWŻ) w przypadku stwierdzenia w trakcie trwania kursu braków w zakresie wiadomości, umiejętności żeglarskich i/lub cech osobowościowych predysponujących do pracy w charakterze nauczyciela żeglarstwa, może nie dopuścić kandydata do egzaminu końcowego.
13. Do uznania Przewodniczącego KE pozostawia się wybór formy egzaminu końcowego z wiadomości teoretycznych (ustny lub pisemny).
14. Egzamin praktyczny na stopień NŻ PZZ z metodyki nauczania manewrowania jachtem żaglowym pod żaglami i na silniku należy przeprowadzać na jachcie typu słup. Egzamin należy przeprowadzać przy sile wiatru zapewniającej zdolność manewrową jednostki i w warunkach umożliwiających sprawdzenie wyszkolenia w tym zakresie.
15. Egzamin praktyczny na stopień IŻ PZZ z metodyki nauczania manewrowania jachtem żaglowym pod żaglami i na silniku należy przeprowadzać na dowolnym typie jachtu o długości kadłuba minimum 6m. Egzamin należy przeprowadzać przy sile wiatru zapewniającej zdolność manewrowania jednostki i w warunkach umożliwiających sprawdzenie wyszkolenia w tym zakresie. Egzamin praktyczny dotyczący prowadzenia odpraw, hospicacji, kierowania pracą grupy przeprowadza się w oparciu o uczestników egzaminu.
16. Egzamin praktyczny z metodyki nauczania manewrowania ślizgiem lodowym i deską z żaglem należy przeprowadzać przy sile wiatru zapewniającej zdolność manewrową jednostki i w warunkach umożliwiających sprawdzenie umiejętności w tym zakresie.
17. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej, z co najmniej jednego sprawdzianu częściowego, kandydat nie kończy kursu i KWŻ nie dopuszcza kandydata do egzaminu końcowego.
18. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z egzaminu końcowego, kandydat ma prawo do ponownego przystąpienia do takiego egzaminu przed dowolną KE, w terminie do końca następnego sezonu żeglarskiego, bez konieczności powtarzania całego kursu. Z możliwości tej skorzystać można jednokrotnie. W przypadku powtórnego uzyskania oceny niedostatecznej z egzaminu końcowego, kandydat zmuszony jest do powtórzenia kursu.
19. Wyniki egzaminu końcowego przedstawia się w Protokole KE, do którego załącza się Zestawienie zbiorcze i Karty szkoleniowo-egzaminacyjne. Pozostałe dokumenty (Dziennik zajęć, Sprawozdanie KWŻ) przechowuje organizator kursu. Wszystkie indywidualne dokumenty uczestników kursu są im zwracane. Dokumentację należy przesłać do Komisji właściwej ds. szkolenia w ciągu 7 dni od daty egzaminu. W sprawozdawczości egzaminacyjnej należy stosować wzory druków opracowane przez komisję PZZ właściwą ds. szkolenia.
20. Osobom, które uczestniczyły w kursie i uzyskały zaliczenia częściowe, ale nie zdały egzaminu końcowego, KWŻ kursu wystawia Zaświadczenie o ukończeniu kursu kadry szkoleniowej PZZ, na którym Przewodniczący KE odnotowuje fakt niezaliczenia egzaminu końcowego. To zaświadczenie może być podstawą do jednokrotnego przystąpienia do egzaminu końcowego w trybie poprawkowym przed dowolną KE do końca następnego sezonu nawigacyjnego.
21. Osobom, które uczestniczyły w kursie i uzyskały zaliczenia częściowe, ale nie przystąpiły do egzaminu końcowego, KWŻ kursu wystawia Zaświadczenie o ukończeniu kursu kadry szkoleniowej PZZ, które może być podstawą do dwukrotnego przystąpienia do egzaminu końcowego przed dowolną KE do końca następnego sezonu nawigacyjnego.

§ 8

USTALENIE TERMINU, MIEJSCA EGZAMINU ORAZ SKŁADU KE

1. W zgłoszeniu kursu kadry szkoleniowej PZZ organizator szkolenia przedstawia także propozycje terminu, miejsca egzaminu oraz składu Komisji Egzaminacyjnej z wyłączeniem Przewodniczącego KE.
2. Na podstawie wniosku organizatora szkolenia komisja PZZ właściwa ds. szkolenia powołuje KE. Przewodniczący KE, będący jednocześnie delegatem Komisji właściwej ds. szkolenia, może zmienić skład Komisji Egzaminacyjnej.
3. Miejsce przeprowadzania egzaminu powinno spełniać następujące warunki:

- 1) wielkość akwenu powinna pozwalać na swobodne i bezpieczne wykonywanie manewrów żeglarskich przewidzianych w egzaminie,
 - 2) nabrzeże lub stały pomost ma spełniać warunki bezpieczeństwa, a także ma być wyposażone w niezbędną infrastrukturę, np. urządzenia cumownicze i pozwalać na wykonywanie przy nim manewrów przewidzianych w egzaminie,
 - 3) głębokość wody przy nabrzeżu lub pomoście, pozwala bez przeszkód wykonać manewry przewidziane w egzaminie,
 - 4) pomieszczenie pozwalające przeprowadzić egzamin teoretyczny,
 - 5) pomieszczenie dla sekretariatu egzaminu i dla KE.
4. W przypadku miejsca niespełniającego powyższych warunków organizator szkolenia (wnioskodawca egzaminu), powinien zaproponować inne miejsce do przeprowadzenia egzaminu. W przypadku zaproponowania przez wnioskodawcę egzaminu miejsca niespełniającego powyższych warunków, przewodniczący KE może nie wyrazić zgody na przeprowadzenie egzaminu.

§ 9

PRZYGOTOWANIE I PRZEBIEG EGZAMINU

1. Przewodniczący KE ustala, w porozumieniu z wnioskodawcą egzaminu, sprzęt żeglarski, na którym ma odbyć się egzamin praktyczny z metodyki manewrowania jachtem żaglowym, deską z żaglem lub ślizgiem lodowym. Jednostki powinny spełniać warunki techniczne i konstrukcyjne określone w Systemie kształcenia kadry szkoleniowej PZŻ w sporcie powszechnym.
2. Organizator egzaminu przygotowuje i przekazuje Przewodniczącemu KE komplet druków w liczbie niezbędnej do prawidłowego przeprowadzenia i udokumentowania egzaminu.
3. Wymaga się aby wszyscy członkowie KE byli ubezpieczeni w zakresie OC i NNW.
4. Rozpoczęcie egzaminu powinno być poprzedzone odprawą KE. Podczas odprawy przewodniczący KE uwzględniając warunki pogodowe, liczbę zdających, możliwości sprzętowe oraz skład KE, ustala harmonogram egzaminu oraz podział zadań dla poszczególnych członków KE.
5. Przed egzaminem należy przeprowadzić odprawę z osobami przystępującymi do egzaminu. W odprawie tej powinien uczestniczyć pełny skład KE. Przewodniczący KE przedstawia członków KE i omawia sposób przeprowadzenia egzaminu. Następnie Przewodniczący KE omawia harmonogram egzaminu oraz wytyczne, kryteria ocen i ustalenia organizacyjne.
6. Sekretarz KE może rozpocząć swoją działalność jeszcze przed odprawą KE, przyjmując dokumenty. Należy zwracać szczególną uwagę na wyraźne (drukowanymi literami) i kompletne wypełnienie kart egzaminacyjnych. Po sprawdzeniu kompletności i poprawności dokumentów, przewodniczący KE na wniosek sekretarza KE dopuszcza poszczególne osoby do egzaminu.
7. Sekretariat egzaminu powinien być dostępny dla osób egzaminowanych oraz członków KE przez cały czas trwania egzaminu.
8. Przewodniczący KE odpowiada za prawidłowy przebieg egzaminu.
9. Egzamin praktyczny na stopień NŻ PZŻ:
 - 1) odbywa się na jachcie żaglowym wyposażonym w silnik,
 - 2) podczas egzaminu na jachcie mogą przebywać tylko osoby egzaminowane i członkowie KE,
 - 3) egzamin na jachcie prowadzi członek KE.
10. Egzamin praktyczny na stopień IŻ PZŻ:
 - 1) przewodniczący KE decyduje o sposobie przeprowadzania egzaminu praktycznego,
 - 2) podczas egzaminu na jachcie lub w sali mogą przebywać tylko osoby egzaminowane i członkowie KE.
11. Egzamin praktyczny na stopnie IŻD PZŻ i IŻL PZŻ – o sposobie i trybie przeprowadzenia egzaminu praktycznego na IŻD PZŻ i IŻL PZŻ decyduje przewodniczący KE.
12. Osoby egzaminowane powinny otrzymać 0,5 h przed egzaminem informacje o manewrach jakie będą przedmiotem egzaminu, tak aby mogły przygotować się do metodyki nauczania danego manewru. Osoby egzaminowane na stopień IŻ PZŻ powinny otrzymać 0,5 h przed egzaminem informacje o zagadnieniach lub manewrach będących przedmiotem egzaminu praktycznego.
13. Podczas egzaminu praktycznego z manewrowania ocenie podlega techniczne wykonanie manewru i metodyka jego nauczania.

14. W czasie egzaminu na jachtach jednomasztowych egzaminowany sam steruje jachtem, jeżeli pozwala na to konstrukcja i wielkość jachtu.
15. Egzamin teoretyczny:
 - 1) przewodniczący KE decyduje o sposobie przeprowadzenia egzaminu teoretycznego,
 - 2) egzamin pisemny powinien być przeprowadzony jednocześnie dla wszystkich zdających lub minimalnie możliwej liczby grup, w zależności od możliwości lokalowych miejsca egzaminu.
16. Kryteria zaliczeń poszczególnych egzaminów określa przewodniczący KE.

§ 10

ZAKOŃCZENIE EGZAMINU, INFORMACJA O WYNIKACH

1. Egzamin należy uznać za zakończony, gdy nastąpiło przeegzaminowanie wszystkich osób przyjętych na egzamin.
2. Po zakończeniu egzaminu przewodniczący KE zwołuje odprawę KE, na której omawiane są wyniki egzaminu.
3. W przypadku niezakończenia egzaminu dla wszystkich osób w okresie jego trwania (np. z powodu niesprzyjających warunków pogodowych), egzamin uważa się za zakończony dla osób, które ukończyły zdawanie wszystkich elementów egzaminu.
4. Osoby, które nie zostały przeegzaminowane lub nie ukończyły egzaminu mogą zwrócić się do Biura PZŻ o zwrot opłaty za egzamin lub o przepisanie opłaty na egzamin w innym terminie. Wyniki częściowe egzaminu uznane są za niebyłe, chyba że zdający otrzymał ocenę niedostateczną z któregoś z elementów egzaminu, w takiej sytuacji egzamin uważa się za zakończony z wynikiem negatywnym.
5. Karty egzaminacyjne osób, które nie zdały egzaminu należy przekreślić ukośną kreską.
6. Zatwierdzenie wyników egzaminu następuje poprzez złożenie podpisów członków KE na protokole egzaminacyjnym.
7. Przewodniczący KE wraz z całą KE informuje wszystkich zdających o wynikach egzaminu po czym następuje:
 - 1) nadanie stopni kadry szkoleniowej PZŻ osobom, które zdały egzamin z wynikiem pozytywnym oraz odebranie od tych osób Przyrzeczenia Nauczyciela i Instruktorza PZŻ,
 - 2) przyjmowanie przez sekretarza KE zdjęć,
 - 3) wydawanie dokumentów osobom, które nie zdały egzaminu lub go nie ukończyły,
 - 4) poinformowanie o sposobie i terminie otrzymania patentu.

§ 11

OPRACOWANIE I PRZEKAZANIE DOKUMENTACJI EGZAMINACYJNEJ

1. Sekretarz KE przygotowuje:
 - 1) protokół KE,
 - 2) zestawienie zbiorcze do protokołu KE,
 - 3) karty szkoleniowo-egzaminacyjne,
 - 4) ew. inne załączniki.
2. Dokumenty te powinny być poprawnie wypełnione i podpisane przez odpowiednie osoby z członków KE.
3. O sposobie podziału kwoty dla KE na poszczególnych członków KE, decyduje przewodniczący KE.
4. Zasady rozliczenia kosztów egzaminu określa Procedura PZŻ nr 4/Z/PZŻ/2017 Zasady rozliczania płatności za egzaminy na stopnie instruktorskie.
5. Przewodniczący KE może formalnie zakończyć egzamin tylko w przypadku, gdy wszystkie poprzednio opisane czynności zostały zakończone.
6. Sekretarz KE odpowiada za dostarczenie organizatorowi egzaminu dokumentacji egzaminacyjnej, o której mowa w ust. 1, w terminie nie późniejszym niż 7 dni po zakończeniu egzaminu.
7. Biuro organizatora egzaminu przyjmuje dokumentację (protokół KE, zestawienie zbiorcze do protokołu KE, karty szkoleniowo-egzaminacyjne) i przekazuje dokumenty niezwłocznie do komisji PZŻ właściwej ds. szkolenia.

8. Komisja PZŻ właściwa ds. szkolenia sprawdza jej kompletność i poprawność. W przypadku stwierdzenia niekompletności lub niepoprawności przewodniczący KE odpowiada za jak najszybsze usunięcie braków w dokumentacji.
9. Dokumentację egzaminacyjną przechowuje Biuro PZŻ.
10. Kompletna i poprawna dokumentacja egzaminacyjna jest podstawą do wystawienia odpowiednich patentów kadry szkoleniowej PZŻ.

§ 12 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Uprawnienia i patenty osób posiadających stopnie instruktorskie PZŻ nadane przed wejściem w życie niniejszego Systemu zachowują swoją ważność.
2. Na wniosek posiadacza patenty instruktorskie PZŻ wydane do dnia 31 grudnia 2007 r. na podstawie uprzednio obowiązujących przepisów mogą zostać wymienione na odpowiednie patenty. W przypadku dokonania wymiany uprzednio wydane patenty podlegają anulowaniu.
3. W przypadku utraty patentu instruktorskiego PZŻ na wniosek posiadacza zostaje wydany duplikat odpowiedniego patentu.
4. Niniejszy System wchodzi w życie z dniem 1 marca 2019 r. i zastępuje System szkolenia instruktorów PZŻ, który z tym dniem przestaje obowiązywać.

**PROGRAM SZKOLENIA
NA STOPIEŃ NAUCZYCIELA ŻEGLOWANIA PZZ
(ok. 66 h)**

PROGRAM RAMOWY

CZĘŚĆ OGÓLNA

I.	Teoria nauczania	wykład 2 godz.
II.	Rola i zadania nauczyciela.	konwersatorium 2 godz.
III.	Formy i metody nauczania	konwersatorium 4 godz.
IV.	Prowadzenie zajęć w żeglarstwie powszechnym.	wykład 2 godz. ćwiczenia 3 godz.
V.	Przepisy państwowe i związkowe PZZ	wykład 1 godz.
VI.	Zagadnienia ogólnożeglarskie.	wykład, seminarium 2 godz.

CZĘŚĆ SPECJALISTYCZNA

I.	Teoria żeglowania.	wykład i seminarium 3 godz.
II.	Manewrowanie jachtem żaglowym.	wykład i seminarium 3 godz.
III.	Doskonalenie i unifikacja techniki manewrowania jachtem żaglowym.	ćwiczenia praktyczne 14 godz.
IV.	Metodyka prowadzenia szkolenia na jachtach żaglowych.	wykład 4 godz. ćwiczenia praktyczne 25 godz.
V.	Bezpieczeństwo w żeglarstwie powszechnym.	wykład / seminarium 3 godz.

UWAGA:

Szkolenie na stopień Nauczyciela Żeglowania PZZ może być realizowane w formach przewidzianych w Systemie kształcenia kadry szkoleniowej PZZ w sporcie powszechnym.

W programie podana jest minimalna liczba godzin dydaktycznych (45 minut) do realizacji podczas szkolenia. W zależności od potrzeb liczbę tę można zwiększyć.

Szkolenie praktyczne powinno być prowadzone na jachtach typu słup o długości powyżej 5,5 m oraz na jachtach dwumasztowych w czasie nie dłuższym niż 1/3 całego czasu szkolenia.

RAZEM: **zajęcia teoretyczne: 22 godz.**
 ćwiczenia praktyczne: 46 godz.

PROGRAM SZCZEGÓŁOWY

CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Teoria nauczania:

- 1) proces nauczania i jego elementy;
- 2) trójkąt kompetencji: wiedza, umiejętności, postawa oraz związane z nimi sfery rozwoju człowieka: intelektualna, fizyczna oraz społeczna, emocjonalna i duchowa (życia wewnętrznego);
- 3) potrzeby a motywacja, cel i świadomość celu, w tym:
 - a) analiza grupy, rozpoznanie potrzeb i motywacji oraz uświadomienie celu,
 - b) przewaga motywacji wewnętrznej (radość) nad zewnętrzną (otrzymanie nagrody i/lub uniknięcie kary);
- 4) rozwój osobniczy człowieka; etapy rozwoju fizycznego, rozwój psychomotoryczny, w tym:
 - a) różnica w nauczaniu dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - b) czynniki wpływające na rozwój osobniczy człowieka (wewnętrzne, zewnętrzne, żywienie i tryb życia);
- 5) psychologiczne aspekty uczenia się i nauczania, w tym:
 - a) odruchy warunkowe i bezwarunkowe, kształtowanie nawyków,
 - b) zmysły i procesy poznawcze – typy sensoryczne uczenia się oraz rola wyobrażeń, myślenia i mowy,
 - c) pamięć – zasady efektywnego zapamiętywania, trójkąt efektywności zapamiętywana i mnemotechniki,
 - d) uwaga, krzywa uwagi – angażowanie i utrzymywanie wysokiego poziomu uwagi,
 - e) emocje nauczyciela i uczniów – wpływ emocji na uczenie się i podejmowanie decyzji;
- 6) komunikacja w nauczaniu, w tym:
 - a) kwadrat Thuna,
 - b) aktywne słuchanie, język, komunikaty niewerbalne.

2. Rola i zadania nauczyciela:

- 1) planowanie nauczania, w tym:
 - a) założenie efektów nauczania,
 - b) model skutecznego nabywania kompetencji: doświadczenie, analiza, teoria, praktyka (cykl Kolba),
 - c) indywidualizacja – uwzględnienie potrzeb, motywacji i celów uczestników sesji szkoleniowej,
 - d) dostosowanie zajęć do wieku, poziomu uczestników oraz do uczestników o specjalnych potrzebach,
 - e) sporządzanie konspektu jednostki lekcyjnej (sesji szkoleniowej);
- 2) kierowanie procesem uczenia się, w tym:
 - a) stawianie wyzwań, stopniowanie trudności,
 - b) stosowanie zasad: pogłębłości; przystępności; świadomego i aktywnego udziału uczniów w procesach uczenia się i nauczania; systematyczności; trwałości zdobytych przez uczniów wiadomości; indywidualizacji i uspołecznienia; oraz związku teorii z praktyką;
 - c) błędy – prawo do pomyłki, prawo do eksperymentowania i poszukiwań;
 - d) tworzenie partnerskiej relacji nauczyciel-uczeń;
- 3) ewaluacja procesów nauczania i uczenia się, w tym:
 - a) stwierdzenie, w jakim stopniu założone efekty nauczania są realizowane,
 - b) informacja zwrotna – odbieranie i przekazywanie,
 - c) usprawnianie nauczania poprzez krytyczną refleksję;
- 4) organizacja środowiska uczenia się, w tym:
 - a) zarządzanie czasem,
 - b) organizacja przestrzeni (akwenu) do swobodnego eksperymentowania, np. akwenu do procesu nauczania manewrowania jachtem pod żaglami i na silniku,
 - c) sprawność i adekwatność sprzętu żeglarskiego, przygotowanie sprzętu do zajęć praktycznych na wodzie;

- d) zwrócenie uwagi na prawidłowy dobór: odzieży, obuwia, posiłków i napojów uczestników zajęć;
- 5) budowanie społeczności uczenia się, w tym:
 - a) załoga jako grupa, proces grupowy, role grupowe, konflikty i komunikacja w grupie,
 - b) zadania lidera,
 - c) integracja, równe traktowanie, sprawiedliwość, szacunek;
- 6) aktywne uczestnictwo w nauczanej dyscyplinie:
 - a) własny rozwój i praktyka żeglarska,
 - b) udział w pracach zespołów nauczycieli i instruktorów.

3. Formy i metody nauczania:

- 1) metody nauczania umiejętności i rozwiązywania zagadnień – dobór metod, w tym:
 - a) pokaz instruktorski,
 - b) modelowanie umiejętności (metakomentarze – tzw., „głośne myślenie”),
 - c) metody: analityczna, syntetyczna i mieszana (ćwiczenie izolowanej czynności i składanie w całość),
 - d) ćwiczenie w myśli,
 - e) nauczanie algorytmiczne,
 - f) nauczanie problemowe,
 - g) metoda prób i błędów;
- 2) metody praktycznego nauczania pojęć i zasad – efektywność i aktywności uczestników, w tym:
 - a) pogadanka i prezentacja
 - b) dyskusja, seminarium,
 - c) praca w małych grupach,
 - d) eksperymenty,
 - e) gry i ćwiczenia,
 - f) praca własna uczestników;
- 3) metody kształtowania postaw, w tym:
 - a) postawa żeglarska,
 - b) wpływ grupy,
 - c) przykład własny nauczyciela (autorytet – budowanie i utrata autorytetu).
- 4) metodyka prowadzenia zajęć teoretycznych:- przygotowywanie konspektów oraz wykłady prowadzone przez uczestników szkolenia;

4. Prowadzenie zajęć w żeglarstwie powszechnym:

- 1) zorganizowane formy prowadzenia zajęć w żeglarstwie powszechnym, w tym:
 - a) specyfika nauczania żeglowania na rejsach, obozach i kursach weekendowych,
 - b) organizacja i zabezpieczenie zajęć na wodzie, regat amatorskich, oraz współzawodnictwa (np. turniej wacht);
- 2) zajęcia uzupełniające i rozszerzające umiejętności żeglarskie, w tym:
 - a) podstawy prowadzenia zajęć ruchowych: gry i zabawy na wodzie, ćwiczenia podtrzymujące ogólną sprawność fizyczną,
 - b) zasady prowadzenia rozgrzewki oraz kąpeli na wodach otwartych;
- 3) podstawy higieny, żywienia i promocji zdrowia, w żeglarstwie powszechnym, w tym:
 - a) ogólne problemy higieny i żywienia w różnych formach sportu żeglarskiego,
 - b) promocja zdrowia i zagrożenia zdrowotne w żeglarstwie,
 - c) mechanizmy adaptacji organizmu człowieka do funkcjonowania w zmiennych warunkach środowiska zewnętrznego (choroba morska).

5. Przepisy państwowe i związkowe PZŻ:

- 1) podstawowe akty prawne dotyczące sportów wodnych;
- 2) odpowiedzialność prawna nauczyciela, w tym:
 - a) odpowiedzialność karna, cywilna i dyscyplinarna,
 - b) ubezpieczenie OC instruktora i nauczyciela;
- 3) postępowanie po wypadku, w tym: dokumentacja, zgłoszenie ubezpieczenia, odszkodowanie;
- 4) formy zatrudnienia nauczycieli, w tym: umowy o pracę, zlecenie lub o wolontariat.

6. Zagadnienia ogólnozeglarskie:

- 1) podstawy historii żeglarstwa światowego i polskiego;
- 2) podstawowe informacje nt. organizacji żeglarstwa w Polsce, w tym:
 - a) rola polskich związków sportowych
 - b) wady i zalety nauczania oraz uczestnictwa w żeglarstwie powszechnym zorganizowanym w formie klubu sportowego, stowarzyszenia, działalności gospodarczej lub spółki;
- 3) ochrona środowiska naturalnego w tym: zapobieganie zanieczyszczeniom wód;
- 4) etyka i etykieta żeglarska oraz ceremoniał żeglarski.

CZĘŚĆ SPECJALISTYCZNA

1. Teoria żeglowania:

- 1) opis ruchu jachtu, powstawanie sił - aerodynamicznej i hydrodynamicznej,
- 2) dobór kąta natarcia wiatru na płaszczyznę żagli, współdziałanie żagli, trym żagli
- 3) sprawność ożaglowania i sprawność hydrodynamiczna,
- 4) stateczność kierunkowa, nawietrzność i zawietrzność (w żegludze pod pełnym ożaglowaniem, zarefowanym, na samym fok, na samym grocie),
- 5) stateczność kierunkowa i zwrotność jachtu na silniku w ruchu do przodu i do tyłu, m.in. w sytuacjach: z podniesioną i opuszczoną płetwą mieczową i sterową,
- 6) stateczność poprzeczna, interpretacja wykresu momentu prostującego, trym jachtu,
- 7) znajomość parametrów śruby napędowej oraz trym silnika zaburtowego,
- 8) żegluga w trudnych warunkach, bezpieczeństwo żeglugi, a teoria żeglowania.

2. Manewrowanie jachtem żaglowym:

- 1) klasyfikacja i zasady wykonywania manewrów jachtem żaglowym,
- 2) planowanie manewru, pole manewru, wybór wariantu manewru i jego budowa, demonstracja manewru, omówienie manewru,
- 3) znaczenie, prawidłowe wydawanie i wykonywanie komend żeglarskich,
- 4) prawidłowa technika prowadzenia jachtu oraz kryteria poprawności czynności i manewrów żeglarskich,
- 5) manewrowanie jachtem w trudnych warunkach pogodowych,
- 6) zasady bezpieczeństwa w czasie manewrowania jachtem żaglowym.

3. Doskonalenie i unifikacja techniki manewrowania jachtem żaglowym:

- 1) obsadzanie, doskonalenie i optymalizacja praktycznej obsługi stanowisk manewrowych na jachcie żaglowym,
- 2) korygowanie pozycji i postawy, rozszerzanie podzielności uwagi oraz wyrabianie zaawansowanej koordynacji ruchowej sternika jachtu w ruchu pod żaglami i na silniku,
- 3) ćwiczenie i standaryzacja komunikacji w załodze oraz poprawienie sposobu dowodzenia (kierowania) załogą podczas manewrów.

4. Metodyka prowadzenia szkolenia na jachtach:

- 1) zasady bezpieczeństwa w trakcie przebywania i pływania na jachcie żaglowym: poruszania się na jachcie, obsługi stanowisk manewrowych, sposobu użycia środków ratowniczych, ratunkowych i asekuracyjnych,
- 2) zasady przygotowania jachtu do żeglugi,
- 3) systematyka czynności i manewrów żeglarskich,
- 4) sposoby nauczania wszystkich czynności i manewrów żeglarskich,
- 5) wzorce jednostek lekcyjnych przy nauczaniu nowych umiejętności, kształtowaniu nawyków i nauczaniu zadaniowym (problemowym),
- 6) ocena poprawności wykonania czynności manewrowych, wychwytywanie i korygowanie błędów,
- 7) manewrowanie jachtem żaglowym na silniku pomocniczym.

5. Bezpieczeństwo w żeglarstwie powszechnym:

- 1) zagrożenia związane z uprawianiem żeglarstwa i w szkoleniu żeglarskim,
- 2) przygotowanie jachtu i załogi do żeglowania w trudnych warunkach,
- 3) zasady bezpieczeństwa w żeglarstwie i w szkoleniu żeglarskim,
- 4) zasady ratownictwa jachtowego,
- 5) udzielanie pomocy przedmedycznej.

**PROGRAM SZKOLENIA
NA STOPIEŃ INSTRUKTORA ŻEGLARSTWA PZŻ
(ok. 62 h)**

PROGRAM RAMOWY

CZĘŚĆ OGÓLNA

I.	Teoria nauczania	wykład, seminarium, dyskusja 6 godz. + 0,5 godz. x liczba uczestników na seminarium z metod szkolenia
II.	Rola i zadania instruktora i KWŻ.	wykład 2 godz.
III.	Formy i metody nauczania	wykład 1 godz. ćwiczenia 2 godz.
IV.	Organizacja zajęć w żeglarskim powszechnym.	wykład 2 godz. ćwiczenia 2 godz.
V.	Przepisy państwowe i związkowe PZŻ	wykład 2 godz.
VI.	Zagadnienia ogólnożeglarskie	wykład 2 godz.

CZĘŚĆ SPECJALISTYCZNA

I.	Teoria żeglowania.	wykład, seminarium 2 godz.
II.	Teoria manewrowania jachtem pod żaglami i na silniku.	wykład, seminarium 4 godz.
III.	Doskonalenie i unifikacja techniki manewrowania jachtem żaglowym.	ćwiczenia praktyczne 20 godz.
IV.	Metodyka szkolenia w żeglarskim powszechnym.	ćwiczenia praktyczne 0,5 godz. na os.
V.	Bezpieczeństwo w żeglarskim powszechnym.	ćwiczenia praktyczne 3 godz.
VI.	Ocenianie i egzaminowanie	wykład 4 godz. ćwiczenia praktyczne 1 godz. na os.

UWAGA:

Szkolenie na stopień Instruktora Żeglarskiego PZŻ może być realizowane w formach przewidzianych w Systemie kształcenia kadry szkoleniowej PZŻ w sporcie powszechnym.

W programie podana jest minimalna liczba godzin dydaktycznych (45 minut) do realizacji podczas szkolenia. W zależności od potrzeb liczbę tę można zwiększyć.

Szkolenie praktyczne powinno być prowadzone na jachtach typu słup o długości powyżej 5,5 m oraz na jachtach dwumasztowych.

RAZEM: **zajęcia teoretyczne:** **25 godz.**
 ćwiczenia praktyczne: **27 godz. + 2 godz. x liczba uczestników**

PROGRAM SZCZEGÓŁOWY

CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Teoria nauczania:

- 1) zintegrowany rozwój kompetencji,
- 2) system motywowania kadry,
- 3) etapy rozwoju człowieka z uwzględnieniem jego potrzeb od wieku szkolnego do dorosłości,
- 4) podstawy psychologii – stres, reakcje, style radzenia sobie, sytuacje stresowe (np. sytuacja egzaminacyjna),
- 5) komunikacja i rozwiązywanie konfliktów:
 - a) podstawowe zasady komunikacji, umiejętności komunikacyjne,
 - b) składniki komunikatu: intencja i treść,
 - c) co to jest konflikt, warunki powstania, jak unikać eskalacji, jak rozwiązywać i kierować konfliktem,
 - d) strategie postępowania w sytuacji konfliktu - rywalizacja, wycofanie, uległość, kompromis, współpraca.

2. Rola i zadania instruktora i KWŻ:

- 1) planowanie procesu szkoleniowego;
- 2) zarządzanie zespołem, w tym:
 - a) lider: kim jest, określanie oczekiwań, kontraktowanie, ocena potencjału lidera i zespołu,
 - b) funkcje zarządzania: planowanie, organizowanie, motywowanie, kontrolowanie,
 - c) efektywne prowadzenie spotkań - z instruktorami, rodzicami, uczestnikami kursu,
 - d) style zarządzania zespołem - podejście zindywidualizowane do potrzeb członków zespołu: kierowanie treningiem, instruktaż, motywowanie, delegowanie;
 - e) ocena - funkcja i błędy oceny, stres i emocje, konstruktywna pochwała i krytyka;
 - f) analiza (ilościowa i jakościowa) warunków szkoleniowych;
- 3) ewaluacja procesu szkoleniowego, w tym:
 - a) hospitacja zajęć,
 - b) udzielanie informacji zwrotnej,
 - c) wspieranie w doskonaleniu się innych instruktorów,
 - d) dzielenie się wiedzą i umiejętnościami.

3. Formy i metody nauczania:

- 1) metodyka prowadzenia zajęć teoretycznych: - przygotowywanie i ocena konspektów;
- 2) metody i formy oddziaływań instruktorskich (wychowawczych i kształtujących postawy) – bezpośrednie i pośrednie w tym m.in. modelowanie, zasady nagradzania i karania.

4. Organizacja zajęć w żeglarstwie powszechnym:

- 1) organizacja szkolenia żeglarskiego:
 - a) charakterystyka różnych form szkolenia żeglarskiego,
 - b) umiejętność nakreślenia ogólnych i szczegółowych celów szkolenia, opracowania planów kursu, planów zajęć, wyboru metod nauczania stosownie do warunków kursu i oceny wstępnego poziomu wiedzy i umiejętności,
 - c) rola, zadania, obowiązki i prawa KWŻ kursu żeglarskiego (znajomość programów szkolenia, umiejętność opracowywania planów szkoleniowych, harmonogramów zajęć, unifikacji kadry, hospitacji itp.),
 - d) umiejętność oceny efektywności kursu, ewaluacja procesu szkolenia,
- 2) ogólne zasady organizacji, prowadzenia i sędziowania regat amatorskich.

5. Przepisy państwowe i związkowe PZŻ:

- 1) regulacje szkolenia żeglarskiego,
 - a) akty prawne i zasady dotyczące organizacji dziecięcych i młodzieżowych obozów (rejsów) żeglarskich i wymagań stawianych organizatorom i kadrze takich obozów (umiejętność interpretacji zapisów, praktyczne wnioski),

- b) zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień kierownika kursu (KWŻ), opiekuna wychowawcy, kadry instruktorskiej na dziecięcych i młodzieżowych kursach (obozach, rejsach) żeglarskich,
- 2) ubezpieczenia w szkoleniu żeglarskim
- 3) prawa i obowiązki instruktora jako pracownika,
- 4) zasady planowania, finansowania i rozliczenia imprez żeglarskich, w tym: koszty, podatki, umowy, ZUS.

6. Zagadnienia ogólnożeglarskie:

- 1) zarys historii żeglarstwa polskiego i światowego,
- 2) PZZ, struktura, przepisy i zasady działania Związku i klubów żeglarskich,
- 3) zadania żeglarzy w ochronie środowiska naturalnego człowieka,
- 4) zasady etykiety, w tym strój i wygląd instruktora żeglarstwa.

CZĘŚĆ SPECJALISTYCZNA

1. Teoria żeglowania:

- 1) opis ruchu jachtu, powstawanie sił - aerodynamicznej i hydrodynamicznej,
- 2) dobór kąta natarcia wiatru na płaszczyznę żagli, współdziałanie żagli,
- 3) zaawansowane trymowanie i prowadzenie żagli,
- 4) biegunowy wykres prędkości jachtu,
- 5) opory ruchu kadłuba i prędkość graniczna jachtu,
- 6) sprawność ożaglowania i sprawność hydrodynamiczna,
- 7) siły działające na jacht w ruchu ustalonym – zrównoważenie żaglowe i możliwość jego korygowania,
- 8) stateczność kierunkowa, nawietrzność i zawietrzność (w żegludze pod pełnym ożaglowaniem, na niepełnym ożaglowaniu), nawietrzność jachtu jednokadłubowego przechyle, trym jachtu,
- 9) stateczność kierunkowa i zwrotność jachtu na silniku,
- 10) stateczność poprzeczna, interpretacja wykresu momentu prostującego, stateczność dynamiczna, warunki żeglugi bezpiecznej, dzielność jachtu.

2. Teoria manewrowania jachtem:

- 1) pod żaglami:
 - a) wzorcowe techniki prowadzenia manewrów pod żaglami,
 - b) żegluga w trudnych warunkach, żegluga na fali, bezpieczeństwo żeglugi a teoria żeglowania, znajomość zasad doboru różnych rodzajów żagli w różnych warunkach pogodowych
- 2) na silniku:
 - a) układ przeniesienia napędu i parametry śruby napędowej oraz ich wpływ na właściwości manewrowe jachtu,
 - b) trym silnika zaburtowego,
 - c) świadomość dryfu w żegludze i wykorzystanie wpływu wiatru w manewrowaniu jachtem na silniku,
 - d) stateczność kierunkowa i zwrotność jachtu na silniku w ruchu do przodu i do tyłu, w sytuacjach: z podniesioną i opuszczoną płetwą mieczową i sterową, śruba przed i za płetwą, dwie płetwy sterowe, katamaran,
 - e) wzorcowe techniki prowadzenia manewrów na silniku,
 - f) holowanie na akwenie otwartym i ograniczonym.

3. Doskonalenie i unifikacja techniki manewrowania jachtem żaglowym:

- 1) obsadzanie, doskonalenie i optymalizacja praktycznej obsługi stanowisk manewrowych na jachcie żaglowym,
- 2) korygowanie pozycji i postawy, rozszerzanie podzielności uwagi oraz wyrabianie zaawansowanej koordynacji ruchowej sternika jachtu w ruchu pod żaglami i na silniku,

- 3) ćwiczenie i standaryzacja komunikacji w załodze oraz poprawienie sposobu dowodzenia (kierowania) załogą podczas manewrów.

4. Metodyka szkolenia w żeglarstwie powszechnym:

- 1) seminarium na temat wybranej metody szkoleniowej - nauczania pojęć i zasad lub umiejętności – instruktor powinien umieć nauczyć młodszego, początkującego instruktora pracy daną metodą,
- 2) na jachcie:
 - a) organizacja jednostek dydaktycznych w zależności od celu dydaktycznego,
 - b) rodzaje i dobór ćwiczeń, pomiar dydaktyczny (kontrola wyników szkolenia), zasady omawiania i korygowania błędów,
 - c) nauczanie wszystkich czynności i manewrów żeglarskich, jednostki dydaktyczne - wzorce jednostek dydaktycznych,
 - d) dobór, przygotowanie i zabezpieczenie ratownicze akwenu manewrowego,
 - e) dobór pomocy szkoleniowych,
 - f) prowadzenie różnych form szkolenia żeglarskiego, a w szczególności organizacja i metodyka prowadzenia szkolenia pod nadzorem, organizacja i metodyka szkolenia w manewrowaniu jachtem żaglowym z silnikiem pomocniczym.

5. Bezpieczeństwo w żeglarstwie powszechnym:

- 1) zagrożenia i zasady bezpieczeństwa związane z uprawianiem żeglarstwa i w szkoleniu żeglarskim,
- 2) ocena ryzyka,
- 3) ratowanie tonących, zasady udzielania pomocy przedmedycznej po różnych wypadkach,
- 4) zasady ratownictwa jachtowego - organizacja i prowadzenie akcji ratunkowej, holowanie,
- 5) zabezpieczenie ratownicze obozu szkoleniowego, rejsu.

6. Ocenianie i egzaminowanie:

- 1) metodyka organizacji egzaminu żeglarskiego w tym:
 - a) test z wiedzy - konstruowanie narzędzi egzaminacyjnych,
 - b) pokaz umiejętności – dobór zadań, obserwacja, porównanie ze wzorcem, informacja zwrotna, uzasadnienie podjętej decyzji,
- 2) sprawiedliwa ocena przestrzegania prawa drogi oraz poprawności obsługi jachtu i techniki manewrowania z obiektywnym uwzględnieniem stopnia zagrożenia, krotności popełniania błędów, zdarzeń losowych, uchybień w wyszkoleniu, stanu psychofizycznego, braku predyspozycji, uwarunkowań ergonomicznych (np. masa i pozycja ciała) oraz estetyki i kultury osobistej egzaminowanego.
- 3) zasady organizacji egzaminu żeglarskiego,
- 4) praca w roli członka, sekretarza i przewodniczącego KE, dokumentacja egzaminacyjna
- 5) postawa egzaminowanych i egzaminatora – przygotowanie ogólne.

**PROGRAM SZKOLENIA
NA STOPIEŃ INSTRUKTORA ŻEGLARSTWA DESKOWEGO PZŻ**

PROGRAM RAMOWY

CZĘŚĆ OGÓLNA

1.	Wybrane zagadnienia z psychologii, pedagogiki, dydaktyki i metodyki.	wykład 6 godz.
2.	Biologiczny rozwój człowieka.	wykład 2 godz.
3.	Podstawowe elementy dotyczące higieny i promocji	wykład 2 godz.
4.	Organizacja i prowadzenie zajęć w sporcie powszechnym.	wykład 2 godz., ćwiczenia 2 godz.
5.	Przepisy i akty prawne dotyczące pracy z dziećmi i młodzieżą w sporcie powszechnym oraz organizacji zajęć z zakresu sportów wodnych.	wykład 2 godz.

CZĘŚĆ SPECJALISTYCZNA

1.	Zagadnienia ogólnożeglarskie.	wykład 2 godz.
2.	Teoria żeglowania i manewrowania deską z żaglem.	seminarium 4 godz.
3.	Doskonalenie i unifikacja techniki manewrowania deską z żaglem.	ćwiczenia praktyczne 3 godz.
4.	Metodyka prowadzenia szkolenia na desce z żaglem.	ćwiczenia praktyczne 20 godz.
5.	Organizacja szkolenia w żeglarstwie deskowym.	wykład 2 godz.
6.	Bezpieczeństwo w żeglarstwie deskowym.	wykład 2 godz.
7.	Sprzęt windsurfingowy	wykład 2 godz. ćwiczenia praktyczne 2 godz.

RAZEM: zajęcia teoretyczne: 26 godz.
 ćwiczenia praktyczne: 54 godz.

PROGRAM SZCZEGÓŁOWY

CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Wybrane zagadnienia z psychologii, pedagogiki i dydaktyki:

- 1) sytuacja edukacja – warunki sprzyjające uczeniu się:
 - a) co to znaczy uczyć się, nauczać innych,
 - b) uświadomienie odpowiedzialności za własną naukę,
 - c) różnica w nauczaniu dzieci – dorośli,
 - d) warunki efektywnego uczenia: bezpieczeństwo, poczucie celowości (sensu), aktywności, wspólnota celu i współpraca, wyzwania i sukcesy – hierarchia potrzeb człowieka,
 - e) wskazówki dla instruktora dotyczące sytuacji edukacyjnej: pracuj na pozytywach, pokazuj jak wiele już wiesz, bazuj na doświadczeniu życiowym, zachowaj zgodność między tym czego nauczasz a swoją postawą i zachowaniem, indywidualizacja procesów nauczania,
- 2) model skutecznego nabywania kompetencji: doświadczenie, analiza, teoria, praktyka (cykl Kolba),
- 3) psychologiczne aspekty uczenia się – odruchy warunkowe i bezwarunkowe, kształtowanie nawyków, procesy poznawcze a w szczególności: jak odbieramy świat - wrażenia wewnętrzne i zewnętrzne (wzrokowe, słuchowe, kinestetyczne), rola wyobrażeń, myślenia i mowy,
- 4) proces zapamiętywania – jak działa pamięć, zasady efektywnego zapamiętywania, wskazówki dla instruktora dotyczące prowadzenia zajęć,
- 5) uwaga i angażowanie grupy – co to jest, krzywa uwagi, jak utrzymywać wysoki poziom uwagi – wskazówki dla instruktora,
- 6) emocje w procesie edukacji i podejmowania decyzji:
 - a) podstawowe emocje proste (złość, smutek, radość, strach) oraz ich pochodne stany emocjonalne, siła i trwanie w czasie emocji,
 - b) wpływ emocji na uczenie się – emocje instruktorów i uczniów,
- 7) cel – jako wyznacznik wszelkich działań instruktora:
 - a) trójkąt kompetencji: wiedza, umiejętności, postawa,
 - b) cel a efekt szkoleniowy,
- 8) metody kształtowania postaw (w tym pedagogika):
 - a) jak kształtować postawę żeglarską,
 - b) autorytet instruktora, jaki powinien być instruktor,
 - c) metody i formy oddziaływań instruktorskich (wychowawczych i kształtujących postawy) – bezpośrednie i pośrednie w tym m. in. modelowanie, zasady nagradzania i karania,
 - d) samorozwój instruktora,
- 9) metody nauczania pojęć i zasad:
 - a) nauczanie pojęć i zasad,
 - b) formy ze względu na poziom aktywności uczestników i efektywność formy (plusy i minusy metody, błędy, których należy unikać), zmienność form w trakcie zajęć: wykład i prezentacja – struktura, dyskusja, seminarium, praca w małych grupach, eksperymenty, gry i ćwiczenia, praca własna uczestników,
 - c) narzędzia wspomagające przekaz – zasady pisania na tablicy, rzutnik, filmy, książki, tablice, multimedia, programy multimedialne, itp.
 - d) kontrola i ocena wyników wiedzy.
- 10) metody nauczania umiejętności i rozwiązywania zagadnień – dobór metod: modelowanie, pokaz instruktorski – metoda analityczna, syntetyczna, mieszana, ćwiczenie w myśli, nauczanie algorytmiczne, nauczanie problemowe, metoda prób i błędów, stopień opanowania czynności.
- 11) dobór ćwiczeń: przygotowawczych (wprowadzających), zasadniczych, doskonalących, korygujących,
- 12) ocena efektów szkolenia praktycznego:
 - a) informacja o wynikach nauczania – zasady udzielania informacji zwrotnej,

- b) omawianie i korygowanie błędów – wybór czasu i rodzaju błędów, cel wskazania, funkcja motywująca.
- 13) wyzwania w pracy instruktora.
- 2. Biologiczny rozwój człowieka:**
- 1) rozwój osobniczy człowieka; etapy rozwoju fizycznego, rozwój psychomotoryczny,
 - 2) czynniki wpływające na rozwój osobniczy człowieka (wewnętrzne, zewnętrzne, żywienie i tryb życia).
- 3. Podstawowe elementy dotyczące higieny i promocji zdrowia:**
- 1) ogólne problemy higieny i promocji zdrowia dotyczące sportu żeglarskiego,
 - 2) podstawowe zagrożenia zdrowotne,
 - 3) adaptacja do środowiska – mechanizmy adaptacji organizmu człowieka do funkcjonowania w zmiennych warunkach środowiska zewnętrznego.
- 4. Organizacja i prowadzenie zajęć żeglarskich:**
- 1) żeglarstwo jako jedna z form sportu powszechnego; formy, środki i metody,
 - 2) prowadzenie różnych form zajęć w sporcie powszechnym (ćwiczenia praktyczne): gry i zabawy terenowe, ćwiczenia podtrzymujące ogólną sprawność fizyczną, zasady prowadzenia rozgrzewki.
- 5. Przepisy i akty prawne dotyczące pracy z dziećmi i młodzieżą w sporcie powszechnym oraz organizacji zajęć z zakresu sportów wodnych.**

CZĘŚĆ SPECJALISTYCZNA

1. Zagadnienia ogólnożeglarskie:

- 1) historia żeglarstwa deskowego w Polsce i na świecie,
- 2) organizacja żeglarstwa deskowego w Polsce,
- 3) etyka i etykieta żeglarska.

2. Teoria żeglowania i manewrowania deska z żaglem.

3. Doskonalenie i unifikacja techniki manewrowania deską z żaglem.

4. Dydaktyka żeglarstwa deskowego:

- 1) systematyka manewrów i czynności w żeglarstwie deskowym,
- 2) zadania dydaktyczne w szkoleniu żeglarstwa deskowego: nauczanie i uczenie się – pojęć i zasad, czynności ruchowych, rozwiązywania problemów,
- 3) przygotowanie komunikatu dydaktycznego (instruktaż, pokaz),
- 4) określenie celu poszczególnych jednostek lekcyjnych, analiza warunków ćwiczeń, opracowanie i realizacja planu działania (scenariusz zajęć - konspekt), sprawdzenie wyników szkolenia.

5. Metodyka prowadzenia szkolenia na desce z żaglem:

- 1) organizacja jednostek lekcyjnych w zależności od celu dydaktycznego,
- 2) rodzaje i dobór ćwiczeń, pomiar dydaktyczny (kontrola wyników szkolenia), zasady omawiania i korygowania błędów,
- 3) nauczanie wszystkich czynności i manewrów w odpowiednich do celu, jednostkach lekcyjnych - wzorce jednostek lekcyjnych,
- 4) dobór, przygotowanie i zabezpieczenie ratownicze akwenu szkoleniowego,
- 5) dobór pomocy szkoleniowych,
- 6) organizacja i metodyka szkolenia w manewrowaniu łodzią motorową.

6. Organizacja szkolenia w żeglarstwie deskowym:

- 1) charakterystyka różnych form szkolenia windsurfiingowego w kraju i na świecie,
- 2) organizacja bazy szkoleniowej i zasady doboru akwenu,
- 3) inne dyscypliny sportu z wykorzystaniem pędnika windsurfiingowego,
- 4) alternatywne formy szkolenia żeglarstwie deskowym,
- 5) umiejętność nakreślenia ogólnych i szczegółowych celów szkolenia, opracowywania planów kursu, planów zajęć, wyboru metod nauczania stosownie do warunków organizacyjnych kursu i wstępnego poziomu wiedzy i umiejętności,
- 6) rola, zadania, obowiązki i prawa KWŻ kursu, (znajomość programów szkolenia, umiejętność opracowania planów szkoleniowych, harmonogramów zajęć, unifikacji kadry, hospitacji itp.),
- 7) umiejętność oceny efektywności kursu, ewaluacja procesu szkolenia,
- 8) przepisy regatowe, zasady organizacji, prowadzenia i sędziowania regat turystycznych w żeglarstwie deskowym,
- 9) zasady prowadzenia treningu sportowego w żeglarstwie deskowym,
- 10) znajomość aktów prawnych dotyczących organizacji dziecięcych i młodzieżowych obozów windsurfiingowych i wymagania stawiane organizatorom i kadrze takich obozów,
- 11) zasady organizacji obozów windsurfiingowych z udziałem dzieci i młodzieży,
- 12) zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień kierownika obozu (KWŻ), opiekuna wychowawcy, kadry instruktorskiej na dziecięcych i młodzieżowych obozach windsurfiingowych.

7. Bezpieczeństwo szkolenia w żeglarstwie deskowym:

- 1) przepisy państwowe i związkowe regulujące szkolenie żeglarskie,
- 2) zagrożenia związane z żeglowaniem na desce oraz zasady bezpieczeństwa w żegludze i szkoleniu windsurfiingowym,
- 3) prowadzenie asekuracji na akwencie otwartym,
- 4) ratowanie tonących, zasady prowadzenia zabiegów reanimacyjnych, zasady udzielania pomocy po różnych wypadkach oraz wyposażenie apteczki pierwszej pomocy,
- 5) organizacja i prowadzenie akcji ratunkowej.

8. Sprzęt windsurfiingowy:

- budowa windsurfiingu, podział i dobór sprzętu do pływania, trymowanie sprzętu.

**PROGRAM SZKOLENIA
NA STOPIEŃ INSTRUKTORA ŻEGLARSTWA LODOWEGO PZŻ**

PROGRAM RAMOWY

CZĘŚĆ OGÓLNA

1.	Wybrane zagadnienia z psychologii, pedagogiki i dydaktyki.	wykład 8 godz. ćwiczenia praktyczne 3 godz.
2.	Organizacja i prowadzenie zajęć w sporcie powszechnym.	wykład 2 godz.
3.	Przepisy i akty prawne dotyczące pracy z dziećmi i młodzieżą w sporcie powszechnym oraz organizacji zajęć z zakresu sportów wodnych.	wykład 1 godz.
4.	Zasady planowania, finansowania i rozliczania imprez – kosztorys, podatki, ZUS i przepisy.	wykład 2 godz.

CZĘŚĆ SPECJALISTYCZNA

1.	Wiadomości ogólne.	wykład 1 godz.
2.	Locja lodowa – polskie akweny do uprawiania żeglarsztwa lodowego.	wykład 2 godz. ćwiczenia praktyczne 0,5 godz.
3.	Teoria żeglowania jako podbudowa do właściwych ustawień ślizgu lodowego.	wykład 1 godz. ćwiczenia praktyczne 2 godz.
4.	Metodyka prowadzenia szkolenia na ślizgach lodowych.	ćwiczenia praktyczne 2 godz. na osobę
5.	Organizacja szkolenia w żeglarsztwie lodowym.	wykład 6 godz.
6.	Bezpieczeństwo szkolenia lodowego.	wykład 4 godz. ćwiczenia praktyczne 1 godz.
7.	Doskonalenie i unifikacja manewrowania ślizgiem lodowym.	ćwiczenia praktyczne 2 godz. na osobę

RAZEM: zajęcia teoretyczne: 27 godz.
ćwiczenia praktyczne: 5 godz.
+ 5 godz. x liczba uczestników kursu/liczba ślizgów

PROGRAM SZCZEGÓŁOWY

CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Wybrane zagadnienia z psychologii, pedagogiki i dydaktyki:

- 1) sytuacja edukacja – warunki sprzyjające uczeniu się:
 - a) co to znaczy uczyć się, nauczać innych,
 - b) uświadomienie odpowiedzialności za własną naukę,
 - c) różnica w nauczaniu dzieci – dorośli,
 - d) warunki efektywnego uczenia: bezpieczeństwo, poczucie celowości (sensu), aktywności, wspólnota celu i współpraca, wyzwania i sukcesy – hierarchia potrzeb człowieka,
 - e) wskazówki dla instruktora dotyczące sytuacji edukacyjnej: pracuj na pozytywach, pokazuj jak wiele już wiesz, bazuj na doświadczeniu życiowym, zachowaj zgodność między tym czego nauczasz a swoją postawą i zachowaniem, indywidualizacja procesów nauczania,
- 2) model skutecznego nabywania kompetencji: doświadczenie, analiza, teoria, praktyka (cykl Kolba),
- 3) psychologiczne aspekty uczenia się – odruchy warunkowe i bezwarunkowe, kształtowanie nawyków, procesy poznawcze a w szczególności: jak odbieramy świat - wrażenia wewnętrzne i zewnętrzne (wzrokowe, słuchowe, kinestetyczne), rola wyobrażeń, myślenia i mowy,
- 4) proces zapamiętywania – jak działa pamięć, zasady efektywnego zapamiętywania, wskazówki dla instruktora dotyczące prowadzenia zajęć,
- 5) uwaga i angażowanie grupy – co to jest krzywa uwagi, jak utrzymywać wysoki poziom uwagi – wskazówki dla instruktora.
- 6) emocje w procesie edukacji i podejmowania decyzji:
 - a) podstawowe emocje proste (złość, smutek, radość, strach) oraz ich pochodne stany emocjonalne, siła i trwanie w czasie emocji,
 - b) wpływ emocji na uczenie się – emocje instruktorów i uczniów.
- 7) cel – jako wyznacznik wszelkich działań instruktora:
 - a) trójkąt kompetencji: wiedza, umiejętności, postawa,
 - b) cel a efekt szkoleniowy.
- 8) metody kształtowania postaw (w tym pedagogika):
 - a) jak kształtować postawę żeglarską,
 - b) autorytet instruktora, jaki powinien być instruktor,
 - c) metody i formy oddziaływań instruktorskich (wychowawczych i kształtujących postawy) – bezpośrednie i pośrednie w tym m.in. modelowanie, zasady nagradzania i karania,
 - d) samorozwój instruktora.
- 9) metody nauczania pojęć i zasad:
 - a) nauczanie pojęć i zasad,
 - b) formy ze względu na poziom aktywności uczestników i efektywność formy (plusy i minusy metody, błędy, których należy unikać), zmienność form w trakcie zajęć: wykład i prezentacja – struktura, dyskusja, seminarium, praca w małych grupach, eksperymenty, gry i ćwiczenia, praca własna uczestników,
 - c) narzędzia wspomagające przekaz – zasady pisania na tablicy, rzutnik, filmy, książki, tablice, programy multimedialne, itp.
 - d) kontrola i ocena wyników wiedzy,
- 10) metody nauczania umiejętności i rozwiązywania zagadnień – dobór metod: modelowanie, pokaz instruktorski – metoda analityczna, syntetyczna, mieszana, ćwiczenie w myśli, nauczanie algorytmiczne, nauczanie problemowe, metoda prób i błędów, stopień opanowania czynności,
- 11) dobór ćwiczeń: przygotowawczych (wprowadzających), zasadniczych, doskonalących, korygujących,

- 12) ocena efektów szkolenia praktycznego:
 - a) informacja o wynikach nauczania – zasady udzielania informacji zwrotnej,
 - b) omawianie i korygowanie błędów – wybór czasu i rodzaju błędów, cel wskazania, funkcja motywująca,
- 13) zarządzanie zespołem – wybrane zagadnienia,
- 14) hospitacja zajęć i ocena,
- 15) wyzwania w pracy instruktora.

2. Organizacja i prowadzenie zajęć żeglarskich:

- 1) żeglarstwo jako jedna z form sportu powszechnego, formy, środki i metody,
- 2) prowadzenie różnych form zajęć w sporcie powszechnym (ćwiczenia praktyczne): gry i zabawy terenowe, ćwiczenia podtrzymujące ogólną sprawność fizyczną, zasady prowadzenia rozgrzewki.

3. Przepisy i akty prawne dotyczące pracy z dziećmi i młodzieżą w sporcie powszechnym oraz organizacji zajęć z zakresu sportów wodnych.

4. Zasady planowania, finansowania i rozliczenia imprez – kosztorys, podatki, ZUS i przepisy.

CZĘŚĆ SPECJALISTYCZNA

1. Wiadomości ogólne:

- 1) organizacja sportu bojerowego w Polsce i na świecie,
- 2) etyka i etykieta żeglarska.

2. Locja lodowa – polskie akweny do uprawiania żeglarstwa lodowego:

- 1) icescouting,
- 2) umiejętność pomiaru grubości lodu i określenia jego struktury.

3. Teoria żeglowania jako podbudowa do właściwych ustawień ślizgu lodowego:

- 1) regulacja ustawień – teoria i praktyka,
- 2) ostrzenie płóz – teoria i praktyka,
- 3) sprawdzanie klasowości ślizgu.

4. Metodyka prowadzenia szkolenia na ślizgach lodowych:

- 1) systematyka czynności i manewrów w żeglarstwie lodowym,
- 2) charakterystyka metodyczna grup systematyki - formułowanie celów i sposoby ich realizacji,
- 3) przygotowanie komunikatu dydaktycznego (instruktaż, pokaz),
- 4) organizacja jednostek lekcyjnych w szkoleniu lodowym w zależności od celu dydaktycznego i warunków lodowych, określenie celu poszczególnych jednostek lekcyjnych, analiza warunków ćwiczeń, opracowanie i realizacja planu działania (scenariusz zajęć – konspekt),
- 5) rodzaje i dobór ćwiczeń, pomiar dydaktyczny (kontrola wyników szkolenia), zasady omawiania i korygowania błędów.

5. Organizacja szkolenia w żeglarstwie lodowym:

- 1) przepisy prawne,
- 2) charakterystyka różnych form szkolenia,
- 3) rola, zadania, obowiązki i prawa KWŻ kursu bojerowego,
- 4) zasady organizacji regat bojerowych,
- 5) organizacja i prowadzenie egzaminów bojerowych,
- 6) ogólne zasady prowadzenia treningu sportowego w żeglarstwie lodowym,
- 7) zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień kierownika obozu, opiekuna wychowawcy, kadry instruktorskiej na dziecięcych i młodzieżowych obozach bojerowych.

6. Bezpieczeństwo szkolenia lodowego:

- 1) zasady bezpieczeństwa w żeglarstwie lodowym,
- 2) zasady udzielania pomocy przedmedycznej,
- 3) zasady prowadzenia akcji ratowniczej na lodzie,
- 4) służby ratownictwa lodowego.

7. Doskonalenie i unifikacja manewrowania ślizgiem lodowym:

- 1) sprawdzenie takielunku pod względem bezpieczeństwa,
- 2) manewry podstawowe,
- 3) przechodzenie ślizgiem przez szczeliny.

WZORY DRUKÓW

1. Druk nr 1 – Zgłoszenie szkolenia.
2. Druk nr 2 – Wniosek o powołanie komisji egzaminacyjnej.
3. Druk nr 3 – Decyzja o powołaniu komisji egzaminacyjnej.
4. Druk nr 4a – Karta szkolenia na stopień NŻ.
5. Druk nr 4b – Karta egzaminacyjna na stopień NŻ.
6. Druk nr 5a – Karta szkolenia na stopień IŻ.
7. Druk nr 5b – Karta egzaminacyjna na stopień NŻ.
8. Druk nr 6a – Karta szkolenia na stopień IŻD.
9. Druk nr 6b – Karta egzaminacyjna na stopień IŻD.
10. Druk nr 7a – Karta szkolenia na stopień IŻL.
11. Druk nr 7b – Karta egzaminacyjna na stopień IŻL.
12. Druk nr 8 – Protokół komisji egzaminacyjnej.
13. Druk nr 9 – Dziennik zajęć.
14. Druk nr 10 – Zaświadczenie o zaliczeniu sprawdzianu dopuszczającego do szkolenia.
15. Druk nr 11 – Potwierdzenie odbycia stażu.
16. Druk nr 12 – Zaświadczenie o odbyciu szkolenia kadry szkoleniowej PZŻ.
17. Druk nr 13 – Zaświadczenie lekarskie dla kandydatów na stopień IŻD.
18. Druk nr 14 – Wniosek o wymianę patentu instruktorskiego.
19. Druk nr 15 – Oświadczenie o utracie patentu instruktorskiego.
20. Druk nr 16 – Wniosek o duplikat patentu instruktorskiego.
21. Druk nr 17 – Wniosek o nadanie tytułu IW PZŻ.
22. Druk nr 18 – Wniosek o przedłużenie uprawnień IW PZŻ.
23. Druk nr 19 – Opinia o działalności szkoleniowej do nadania tytułu/przedłużenia uprawnień IW PZŻ.
24. Druk nr 20 – Harmonogram zajęć szkolenia na stopień NŻ PZŻ.
25. Druk nr 21 – Harmonogram zajęć szkolenia na stopień IŻ PZŻ.